

POHYBOVÁ AKTIVITA DOSPĚLÉ POPULACE V ČR

Sestavil kolektiv autorů. Brno: Masarykova univerzita 2013, 114 s.

V loňském roce vydala Fakulta sportovních studií publikaci vycházející z projektu OPVK, který měl za cíl vytvořit výzkumný tým vedený významným českým vědcem za účelem zjišťování úrovně pohybové aktivity v České republice. Ve stručném úvodu knihy je zdůrazněno, že jejím smyslem je pomocí empirických šetření dokumentovat právě pohybovou aktivitu či inaktivitu vybraných věkových skupin populace, zpracovat východiska pro diagnostiku fyzické zdatnosti českého obyvatelstva a stanovit normy, s nimiž budou výsledky po ukončení výzkumných šetření v letech 2011–13 komparovány. Publikace je rozčleněna do sedmi oddílů, z nichž každý pojednává o specifické problematice. Oddíly se vždy skládají z teoretické části a u některých příspěvků se prezentují i výsledky vlastního výzkumu. Všichni autoři jsou vyučující či doktorští studenti na Fakultě sportovních studií. První kapitola, jejímž autorem je Aleš Sekot, pojednává o pohybových aktivitách v obecné rovině. Rozebírá fenomény sedavé společnosti, aktivního způsobu života a především reflektuje základ této monografie – zmiňované rozsáhlé empirické šetření.

Ve druhém příspěvku Pavel Grasgruber seznamuje se základy antropometrie a popisuje vybraná antropometrická měření. Podstatné je však porovnání tzv. sekulárního trendu (zvyšování tělesné výšky) ve vybraných zemích, při němž se autor opírá i o vlastní výzkum. Jeho součástí je také porovnání indexu rozpětí paží. I další příspěvek Eduarda Hrazdíry se zabývá měřením. Nabízí pohled do světa testování ohebnosti především prostřednictvím různých variant testů a prezentuje výsledky svého výzkumu. Zuzana Hlavoňová a Eva Pajerová v další kapitole popisují talířový tappink (zabývající se reakční rychlostí) spíše v obecném měřítku bez prezentování vlastních dat. U ruční dynamometrie (měření silových schopností) přibližovaně Martinem Vilímem nalézáme popis tří převzatých výzkumů tohoto tématu. V předposledním příspěvku nás Radek Masař a Sylva Hřebíčková seznamují se step testem, jenž pomáhá analyzovat a měřit aerobní zdatnost. Na posledním článku, který nás zavádí do problematiky diagnostiky plantárních tlaků, participovalo celkem pět badatelů – Martin Zvonař, Pavel Korvas, Kateřina Kolářová, Jindřich Pavlík a Radek Musil. Na rozdíl od předchozích je tento příspěvek rozsáhlejší a o mnoho detailnější. Nabízí jak bohatý souhrn dosavadních výzkumů v této oblasti, popis metodiky měření, výsledky vlastního výzkumu autorů a bohatý seznam použitých literárních pramenů.

Když se ovšem na publikaci podíváme jako na celek, může se nám na první pohled zdát poněkud nesourodá, bez přímé návaznosti jednotlivých článků. Pravděpodobně nejčtivější je kapitola Aleše Sekota, který popisuje socio-kulturní a demografické aspekty výskytu obezity a také podmínky pro vykonávání fyzické aktivity. Přináší komparaci jednotlivých zemí a výsledky bohatého výzkumu vztahu české populace k fyzickým aktivitám. Další části nás informují spíše o aspektech tělesných měření, které zdánlivě nesouvisí právě s tělesnou aktivitou. Z knihy také nevyplývá žádný exaktní závěr, shrnutí dané problematiky či zdůraznění průnikových témat. Nicméně je potřeba si uvědomit, že si celá publikace v úvodu kladla za cíl právě zjišťování úrovně pohybové aktivity u vybraných věkových skupin. Do ní můžeme zahrnout i diagnostiku tělesných proporcí či měření tělesné zdatnosti. Všechny příspěvky tedy mají v publikaci své místo, i když orientace mezi nimi může být pro čtenáře poněkud obtížná.

Ondřej Štaud